

Brúk fyri nýggjum arbeiðsgevara

Oddagrein

TÆR mongu ákoyringarnar, sum Edmund Joensen hevur fingið í seinastuni frá sínum egnum partamonnum, hava verið so harðar og viðgongdar, at er bara ein litil partur av teimum veruleiki, so er greitt, at føroyska skútan kann ikki halda fram á leið síni við honum sum skipara.

ORÐ sum óútroknligur og undirgravar okkara samráðingarstöðu eru so ógvuslig, at vit eru noydd til at stæða á og spyrja, hvat tað er fyri ein maður, sum hevur stýrt Føroyum hesi árin - og hvat tað eru fyri avgerðir og manglandi avgerðir hesin persónur hevur lagt navn til. Nettup hetta at hesi úttalislíka koma frá næstu monnum løgmans, teimum, sum hann er í flokki saman við, ger, at vit onnur, sum ikki hoyra til henda flokk, eiga at taka tey so mikið meira alvorliga. Orð teirra mugu væl vera eitt neyðarróð til allar aðrar politikkar, flokkar og fólk sum heild, um at vara seg, tá tað snýr seg um Edmund Joensen Hverja aðra grund skulu teir persónar, sum hava staðið Edmundi Joensen nærmast, hava við at fortelja Føroya fólk og entá dønnum um ein óútroknligan løgmann - enn hana at ávara onnur!

HETTA fær okkum onnur at kenna tað sum sína skyldu at seta spurnatekin við tað, sum løgmaður hevur fyrirkæpt sær higartil á sínum málsøkjum. Ti er tað so, at orðini óútroknligur og undirgravar eisini fæva um onnur mál og aðrar hendingar enn júst tær aktuella, so tosa vit jú um eina løgmann, hvørs framferðarháttur og arbeiðsháttur kunnu hava skaffað bæði virki og umdømi Føroya á so nógvum økjum.

OLJUVINNUMA og marknasamráðingarnar eru málsøki, sum løgmaður umsitur fullmiliga einsamallur. Og líta vit aftur um bak og hyggja eftir støðuni á hesum økjum eisini í dag, so uppdraga vit, at her ruggar kanska ikki rætt heldur. Løgmaður hevur tosað um breiðar semjur og hevur tá roynt at leggja lok á flestu mál, tí hann hevur mett, at hetta tænar Føroyum best. Við øðrum orðum hevur tað eydnast okkara oljumálaráðharrar at mjørkaleggja hesa vinnu og sama kann sigast um marknatættuna. Antin fáa vit einki at vita ella verður tosað útannum.

VIT hava skilt á fólk, sum arbeiða við hesum málum, at løgmaður við sínum lögna framferðar- og arbeiðshátti alla tíðina setir kílir í útvíkingin og forðar fólk í at sleppa til arbeiðis og gera tað, sum tey fáa lön fyri. Løgmaður er mistonkilgur og hevur litið við at lýta øðrum ábyrgd. Kann hann ikki taka eina avgerð ella um hann onga meining hevur, so verða málini lögð á ís. Lok verður lagt á tey. Fólkini, sum arbeiða við teimum, hava munurkvur og mugu tí bara biða og biða. Tað gav at biða, tá hann herfyri sendi formannin í Oljuraðleggingarnevndini á oyðimarkargongd. Hví! Helst tí at løgmanni ikki dámdi Árna Olafsson. Slík avgerð løgmans er kanska eitt hitt besta dæmið um, at løgmaður dugur ikki og vil ikki gera brúk av sínum bestu og mest kvalifiseraðu ráðgevvum og kreftum. Er tað nakað, sum ikki hóvar honum, verður lok lagt á málið. Við tí fylgju, at øll tey fólkini, sum í dag arbeiða við teimum ymsum oljumálum tað veri seg við eini útbjóðingarrundu ella samráðingum um marknið, antin verða sett út av spælinum ella fáa boð um einki at gera.

TOLIN trívst sigur orðatakið. Men einki land verður bygt við at øll mál skulu biða og tigast í hel. Hetta er ikki nóktandi fyri nakran. At løgmaður var so frægur at skriva út val kann í hesum forinum bara metast sum nakað gott. Tá hava vit møguleika at fáa annan persón, sum umframt at hava greiðar politiskar meiningar eisini brúkar teir bestu ráðgevararnar og letur fólkini, sum eru sett til tær ymsu uppgávur, sleppa at arbeiða. Framferð løgmans í marknamálinum hevur verið alt ov lítið umrødd. Við nettup at lata løgmann einsamallan hagraiða hetta málið, hava vit móguliga gjørt Føroyum eina bjarnatænastu. Teir mongu fólk, sum hava eitt ella annað tilknýti til umrøddu málsøki, hava brúk fyri einum nýggjum arbeiðsgevara, sum heldur enn at taka arbeiðshugin frá teimum, gevur teimum nýggjan íblástur. Letur tey sí eppa til arbeiðis og harvið skapa fortreytir fyri at kunna loysa uppgávur.

Sosialurin

Viðmerking

Vendetta á fólkatingi

Lat meg vera tann fyrsta til at viðganga, at eg havi verið sera fegin um, at formaður javnaðarflokksins Jóannes Eidesgaard varð valdur sum annar av føroysku fólkatingslimunum. Hann hevur víst seg sum ein virðilgur, kompetentur og prinsippfastur leiðari, sum eisini hevur vunnið sær mong viðhaldsfólk uttan fyri javnaðarflokkinn.

Lagnan vildi eisini, at hann kom í ta fantastisku støðu at bliva 90. og avgerandi atkvøðan á fólkatingi undan stjórnarsamráðingunum og tryggjaði so státt, at Danmark framhaldandi kundi halda eina - fyri ríki okkara - tryggja og nørandi kós undir sosialdemokratiskari leiðslu.

Støðan sum 90. og avgerandi atkvøðan kann verða bæði heppin og minni heppin alt eftir, hvussu ein ætlar sær at brúka mandat sitt. Tað, sum eg hevði væntað, var, at henda ótrúliga strategiska leiklutin ætlaði Jóannes at brúka sum eitt »jarnbrot« fyri føroysk áhugamál á fólkatingi. Hetta vóru í hvussu er orðini, sum eg hoyrði hann siga í útvarpinum, og eisini við meg sjálvum, tá vit høvdu eitt prát um støðuna. Við hesum jarnbroti hevði eg væntað, at hann fór at lyfta Birthe Weiss upp í formanssessin á fólkatingi og harvið tryggja sær eitt solidd grundarlag fyri at normalisera víðurskiptini við danska javnaðarflokkinn og stjórnina. V.ø.o. fáa sær ein eina standandi goodwill frá byrjan av.

Tí gjørdist eg ikki sørt bilsin, tá dagurin upp til formansvalið á fólkatingi nærkaðist, og fjölmiðlarnir tevdaga eina sensation, tá tað frættist, at Jóannes ikki fór at stuðla sosialdemokratiska valevnum til formanssessin.

Mikudagin 25. mars - altsó dagin áðrenn atkvøðugreiðsluna - sá eg í TV3 nakrar stuttar samrøður við fólkatingingsumboð av Christiansborg. Forsætismálaráðharrin Poul Nyrup segði uppá fyrispurning, at hann meinti, at samstarvið við Eidesgaard fór at bliva problematisk. Honum á baki kom Sven Auken, sum meinti at hetta vildi ikki fremja samstarvið millum

Danmark og Føroyar. Síðani kom Mimi Jacobsen úr CD við nøkrum glepsum, og endaliga Hans Pavia Rosing (úr Grønlandi) og segði, at **teir** sanniliga ikki høvdu nakað útistandandi við Danmark, tað vóru føroyingarnir, sum vóru trupulleikin.

Ikki tí, eg skilji væl, at Jóannes vil halda síni vallyfti yvir fyri føroysku veljarunum - tað skal ein jú eisini gera.

Men eg kann við mínum besta vilja ikki síggja, at formansvalið á fólkatinginum kann koma undir at blanda seg upp í danskan innanríkispolitikk, og eg loyvi mær at ívast í, um føroyski veljarin, sum valdi javnaðarflokkinn, hevði tulkað hetta sum uppiblanding. Undirritaði hevði í hvussu so er ikki kent seg sviknan, tvørturímóti.

Á tí, sum eg inntil nú havi hoyrt í fjölmiðlunum, so hevði Jóannes hóast alt ein vilja til at tryggja Birthe Weiss sessin - hetta hevði eg eisini roknað við - men at hann fekk strangar contra-ordrar frá einari samdari javnaðartingmanning í Føroyum.

Við hesa ótrúliga stívrundu støðu hevur tingmanningin hjá javnaðarflokkinum oyðilagt besta trumfin, vit nakrantíð hava havt á fólkatingi.

Í berum hendardruga móti forsætismálaráðharranum geva teir einum annars skilagóðum hampamanni sum Jóanneesi - hvørs evni vit høvdu sett so stórar forvæntningar til - forboð ímóti at seta gongd á sitt diplomatiska spæl, sum vildi skaffa okkum føroyingum stórar framtíðar fyrimunir. Uttan at hugsa um avleiðingarnar hava hesir javnaðartingmenn spelt Jóanneesi trumfin av hondum og oyðilagt okkum allar fyrimunir. Heldur enn við snildi at brúka støðuna til fyrimuns fyri Føroya fólk og javnaðarflokkinn, hava teir reduserað Jóannes til ein fólkatingsslim, hvørs høvuðsuppgáva er at umboða nakrar gronutar føroyskar javnaðartingmenn, sum uttan at skeita til avleiðingarnar fremja sín vendetta á sjálvum fólkatingi. Ja, teir tvingaðu reint út sagt Jóannes til at skjóta við

teirri stóru kanónini beinanvegin og soleiðis spæla sær øll tey góðu kortini av hondum.

Sjálvum formansstarvið á fólkatingi er ópolitisk, var tað hóast alt ein prestiga fyri sosialdemokratarnar at fáa sessin til Birthe Weiss.

Tað, sum vit ikki mugu gloyma, er, at óansæð hvørja hugsan mangir føroyingar hava um Nyrup, so er tað rættiliga stóru móguleiki fyri, at hesin situr við maktini í eini 4 ár, og um javnaðartingmenn halda, at vit við provokationum og tvørleika kunnu halda spælið gangandi øll hesi árin, ja, so er okkurt spinnandi galið í javnaðarflokkinum, ja, so er flokkurin ikki longur ein ábyrgdarflokkur. Eg kundi hugsað mær at vita, hvat tingmenn floksins egentliga vilja við hesum politikki. Hugsa teir um at vinna sær tjóðveldisatkvøður til komandi lótingsvalið?

Tá fólkafloksmenn undir vitjan Nyrup í byrjarini av januar í ár ikki vildu hitta statsministeran, stóð Jóannees seg mannliga í eygum Føroya fólks, har hann vildi dialog og samstarv ístaðin fyri barnsliga stóðutakan fólksflokksmanna. Øll minnst vit støðuna hjá figgarmálaráðharranum Anfinni Kallsberg.

Skjótt skal Anfinn Kallsberg kanska til Keymannahavnar at hitta sama Poul Nyrup, sum hann ikki vildi hitta í Føroyum. Ongin ynskilig støða at vera komin sær í.

Tíverri sær tað nú út fyri mær, at Jóannes hevur lurtað ov nógv eftir vánaligum og landsskaðiligum ráðgevarum, sum hava fingið hann í eina nakað líkandi støðu sum Kallsberg er í mótvegis

forsætismálaráðharranum.

Um tingmenn javnaðarflokksins, sum oyðiløgdu okkum fyrimunin á fólkatingi, eina einastu løtu halda, at nakar føroyingar kann hótta ríkisins statsministara, so fara tit ógvuliga skeivir. Minnst til hvat tit hava gjørt: Danski javnaðarflokkurin sat og tapti eitt strið í fólkatinginum ímóti høgerráðinum (har ímillum telist ein ráur rasistiskur flokkur). Tit noktaðu at veita eina loyala hjálpanði hond og tí gjørdist danski bróðarflokkurin við undirlutan - er hetta tað ein kallar forredari á alljósum degi!

Óli Brækmann fekk sín mann valdan og lat meg enda við hansara orðum í DR: »Jeg er valgt på Færøerne for at bekæmpe socialismen«.

At tingmanningin hjá føroyska javnaðarflokkinum læt Óla vápnini til at fella ein dugnaligan og høgt virðan fyrrv. danskan ráðharran, man í dag svida sum svøllur hjá mongum javnaðarmanni og er stór vanærlig skomm fyri føroyska javnaðarflokkin, sum sýnist turgeldur fyri taktiskt virksemi og diplomati.

Eg valdi sanniliga ikki Jóannees niður á fólkating sum passivt umboð ella provokatør fyri tingmanning javnaðarflokksins!

Hvat billa tit tykkum inn. Tað, sum tit gjørdi ímóti tykkara egna formanni Jóanneesi, er onki minni enn ein vanærlig skandala.

Hevndarhugur tykkara kann í síðsta enda gerast ein beiskur drykkur, sum tit noyðast at svelgja til síðsta dropa.

Hava víðurskiptini millum bróðarflokkarnar fyrr verið vánalig, so er hetta lítið aftur ímóti, hvat vit kunnu vænta okkum framvið.

Hvar eru forrestin røddirnar í javnaðarflokkinum, sum verja ríkisfelagsskapin? Er tað veruliga so galið, at fraterniseringin við separatistarørslur hevur fingið flokkinn til at gloyma, at vit liva í einum stórum og góðum ríki.

Heri H. Niclasen
Sleipnisgøta 11
Tórshavn